

Raval del Fusteret

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Ctra. de Manresa s/n
Emplaçament A migjorn de la vila i al peu de la carretera comarcal C-1410 de Manresa a Solsona

Coordenades:

Latitud: 41.81755
Longitud: 1.76114
UTM Est (X): 397107
UTM Nord (Y): 4630261

Classificació

Número de fitxa 08274 - 7
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El barri ha estat molt modificat. Es va destruir la major part de la fàbrica Giró, restant tan sols dempeus l'edificació on eren els telers. A les primitives cases de la colònia obrera hi ha hagut molta construcció de substitució.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: ds., 27/11/1999 - 01:00

Descripció

Conjunt edificat constituït per les escasses restes de la fàbrica tèxtil de Giró i la colònia que es va crear al seu voltant, com les cases de l'encarregat i del director, al costat de l'edifici de planta rectangular allargada que encara resta dempeus i que era el lloc on es situaven els telers i on, des del moment en que la fàbrica va tancar, es va instal·lar una escola. També es conserva el canal i la resclosa i un tub de ferro de gran secció que travessa el Cardener per l'aprofitament industrial de l'aigua. Al peu d'aquest es pot observar la base d'un possible pont o passera pel riu, però el tipus de morter, no sembla d'època romana, com alguna vegada s'ha afirmat a la bibliografia. La fàbrica feia filats i teixits de cotó, però mai havia tenyit. Era interessant la turbina, de 5.000 watts, que com la resta dels objectes mobles que es van vendre per a xatarra. A l'altre costat de la carretera es trobaven les vivendes dels obrers, majoritàriament dones. Hi ha també, el pont de Camprubí, que marca el límit de Cererols i cal Cabo, casa natal del poeta Salvador Perarnau, la qual és la darrera edificació en direcció Manresa. Va ser construïda a principis del segle XX i es diu així perquè el propietari era caporal dels peons caminers de la carretera (REGUANT, CASTELLANO, 1980). A cal Cabo es conserva un carro de trabuc per a dos animals i també les màquines de taladrar de la fàbrica Giró i de can Bertrand, un petit molí de gra de procedència desconeguda i piles del molí de Reguant, així com la base d'un trull d'aquest molí. En aquesta casa existeix una placa a Salvador Perarnau i una altra de terrissa vidriada, indicant el nivell de la riuada de 1907.

Història

Ramon Giró, un antic fuster d'ofici, fou qui construï aquesta colònia depenent de la seva fàbrica. La llegenda indica que un surienc presoner dels carlins va indicar per carta a la seva família el lloc on havia amagat unes monedes d'or que havien de servir per a pagar un rescat per alliberar-lo. Com que els parents no sabien llegir li van ensenyar la carta a Ramon Giró (el Fusteret) qui va enganyar a la família apoderant-se del tresoret, amagat al camí de l'ermita de Sant Salvador del Quer (REGUANT, 1997). De tota manera, la llegenda no sembla versemblant si tenim en compte que la tercera guerra carlina a la que es fa referència, va començar el 1872 i ja l'any anterior, o sigui, el 1871 es van autoritzar dues preses amb els seus salts d'aigua, que mourien la seva fàbrica, en funcionament l'any següent (REGUANT, 1997). En aquest lloc hi havia, abans de la fàbrica del Fusteret, un molí hidràulic (segons informació oral del Sr. Perarnau) i una fàbrica d'aiguarent (REGUANT, 1982). Després d'un arrendament a Francesc Burés, fins el 1884, Ramon Giró es va fer novament càrrec de l'empresa fins a la seva mort, quan els seus fills es constitueixen en societat. (REGUANT, 1997)..El 1900 l'Ajuntament autoritza la construcció de sis cases al costat de la fàbrica i el 1903 i 1904 es millora el canal (REGUANT, 1997). El 1907 la feia funcionar Josep Giró, fill del fundador, que s'emparenta amb la família Quadrench. Més endavant, per dificultats, va ésser llogada a diversos industrials. El 1912, l'empresa "Fills de Ramon Giró" posa llum a l'Ajuntament, que aleshores ocupava l'edifici actualment seu de la Caixa de Manresa. La mateixa empresa va ser la responsable de l'enllumenat públic, inaugurat a Súria el 1913 (REGUANT, 1997). El 1915 s'arrenda a Joan Balanzó. Entre 1917 i 1924 l'arrendatari és Josep Creixell (REGUANT, 1997). El 1924 la fàbrica, la colònia i el salt d'aigua es varen vendre a l'empresa belga Solvay (Mines de Potassa de Súria) (REGUANT, 1997). Per la seva situació estratègica, a un i altre costat de la carretera actual de Súria a Manresa, el barri va estat molt a prop de esdeveniments tals com el moviment revolucionari que s'inicia a Súria el 21 de gener de 1932 i acaba el dia següent, estableixin-se un dels seus controls en el pont del raval del Fusteret, per a posteriorment dissoldre's el moviment en aquest punt després d'una conversa amb el comandant de l'exercit que va venir a sufocar la

revolta (REGUANT, 1988).

Bibliografia

CASTELLANO, A.; MASSANA, I.; REGUANT, J. (1983) Súria. Km. 0, Súria.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages". Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

REGUANT i AGUT, Josep (1982) "La vila de Súria els anys 1871-1873", Miscel·lània d'Estudis Bagencs. Núm. 2, pp. 135-142, Manresa, Centre d'Estudis del Bages.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages". Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

REGUANT i AGUT, Josep (1997) Súria. Història en imatges 1894-1975. Col·lecció "Fotografia històrica", núm. 4. Manresa: Angle Editorial, Centre d'Estudis del Bages.

Informació oral d'en Josep Perarnau, gener de 2000.

REGUANT, Josep; CASTELLANO, Albert (1980) Súria insòlita. Col·lecció de textos de la exposició duta a term pel Banc de Madrid i les Joventuts Musicals de Súria.

